IN NOMINE DOMINI AMEN.

QUÆSTIO JURIDICA,

De Dignitate Cardinalitia,

ex Extravag. Ioan. XXII. Execrabilis. §. Nos auté. v. sublimitaté. de Præbé. & dignit. junct. l. Nemo. l. Jus Senatorum. C. de Dignitatib. & l. Sancimus. fin. C. de Consulib.

sub gratiosa protectione

EMINENTISSIMI, CELSISSIMI & REVERENDISSIMI DOMINI,

D. JOANNIS ALEXANDRI

IN LIPE

LIPSKI,

S.R.E. CARDINALIS PRESBYTERI, EPISCOPI Cracoviensis, DVCIS Severiæ, Universitatis Cracoviensis Studij Generalis CANCELLARIJ FAVENTISSIMI;

cùm

in frequentissima magnorum Hospitum Corona

à

PERILLUSTRI & REVERENDISSIMO DOMINO,

D. M. JOANNE LUKINI,

Vtriusq; Juris DOCTORE & PROFESSORE, Collegij Juridici SENIORE PATRE, Ecclesiarum; Cathedralis Cracoviensis CANONICO, Collegiatarum Visliciensis PRIMICERIO, SS. OO. Crac. CANCELLARIO, Parochialis Sławkoviensis PRÆPOSITO, Contubernij Regio Jagelloniani PROVISORE, Facultatis Juridicæ DECANO, & in Actu PROMOTORE,

M. ADALBERTUS ANTONIUS MICINSKI,

Utriusq; Juris Licentiatus, Luborzycianus PROFESSOR, ejusdem Collegiatæ Ecclesiæ SS. Omnium CUSTOS,

Vtriusq; Juris DOCTOR

ritu solenni renuntiaretur,

in præfata Ecclesia Collegiata Sanctorum Omnium

publicæ disputationi

ab eodem quo supra U. J. Licentiato

PROPOSITA.

Annô quô

EXCeLsô eXCeLsIor est aLIVs, aC sVper hos EMInentiores sVnt aLII. ECCstæ 5. ℣. 7.

Die Lunæ 30. Mensis Januarij.

CRACOVIÆ TYPIS UNIVERSITATIS.

Si difficile & ambiguum apud te judicium esse perspexeris inter sanguinem & sanguinem, causam & causam, lepram & lepram, & judicium inter portas virtutis variari, veniens ad Sacerdotes Levitici generis & ad Iudicem, qui fuerit eo tempore, qui indicabit tibi judicij veritatem. *c. Per Venerabilem. §. Rationibus. Qui filij sint legit. ex Deuter. 17. v. 8. & 9.*

Sunt autem Sacerdotes Levitici generis Fratres nostri Cardinales, qui Nobis jure Levitico in executione Sacerdotalis officij Coadjutores existunt. *d. c. Per Venerabilem. §. sunt autem. & Eugen. IV. Constit. 15.* Non mediocri. §. 4. 1439.

Meliùs est, ut potestas Cardinalium negativè declaretur, qvod eis nimirum non liceat, quàm quod liceat: cùm hæc infinita sint nulloq; numero vel limite coerceantur, illa verò aut nulla sunt, aut paucissima. *Anton. Cucch. Lib. 2. Tit. 3. n. 6. Instit. Major.*

EMINENTISSIMO, CELSISSIMO & REVERENDISSIMO DOMINO,

D. JOANNI ALEXANDRO

Divinâ providentiâ S.R.E. PRESBYTERO

CARDINALI

IN LIPE

LIPSKI,

EPISCOPO Cracovienſi, DUCI Severiæ, Studij Generalis Univerſitatis Crac: Faventiſſimo

CANCELLARIO.

PRimam poſt Chriſti Vicarium, Divi Petri ſucceſſorem, illamq; ampliſſimam & antiquiſſimã in terris Cardinalitij Honoris dignitatem, ut in publica diſputatione mea evincam, Te unum pro argumento Quæſtionis meæ pono. CARDINALIS EMINENTISSIME. Quæ enim ſit Cardinalitiæ dignitatis altitudo? quæ Eminentiæ ſublimitas? quis Purpuræ ſplendor? ille optimè intelligit, qui in Te Latium pænè totum, totamq; Sacroſancti Eccleſiæ Senatus majeſtatem adorat; ut extra quæſtionem, adeoq; extra omne dubium ſit, eam tam latè patere, quàm latè patet ingens Nominis Tui gloria toto orbe

 ne

ne dicam Polono, sed etiam Christiano diffusa & finibus nullis coarctata. Videntur re vera præclarissimæ Tuæ Ceræ lucere in Septemtrione, clarere in Oriente, rutilare in Meridie; jamq; eò magnitudinis devenit lux illarum honorifica, ut collectis virtutum radijs ad soles Regnorum accedat & Phæbum ipsum fontem luminis imitetur; non illum tamen, qui urit, vel oculos perstringit, sed qui corda mortalium gratioso influxu in spes accendit meliores. Hic se tandem in medio lucis constitutus reflectit animus, & dum in Te potestatem plurimam, authoritatem amplissimam, prærogativam dignitatis maximam veneratur; concludit immensa esse nulloq; limite, vel numero coërceri meritorum Tuorum privilegia, quæ Te bonis Superis ita gratum, ita æstimabilem acceptabilemq; effecêre, ut instar sacrilegij sit *jux. l. Disputare. C. de Crimen. sacrileg. per can. Si quis svadente. §. Qui autem. 17. q. 4. canonizatam.* dubitare an sis dignus, quem Princeps Principum & Dominus Dominantium *jux. c. Solitæ. de Majorit. & obedien.* totius Orbis Episcopus. *gloss. in c. Felicis v. Privata. de Pœnis in 6. CLEMENS. XII.* velut gemmam in decus Annuli Piscatoris elegit & Coronæ Purpuratorum Ecclesiæ Patrum magno gentis nostræ Polonæ cum plausu inseruit. Accessisti Romanis Collibus Apex gloriæ, Hesperiam, velut Libanus Phæniciam, aut Olympus Macedoniam exornans & sidera versùs provectus, ubi animus Tuus ingentium moliminum capacissimus habitator & hæres, disponit svaviter omnia, tantum voluptatis in mentibus, quantum in pectoribus intuentium amoris relinquens. Te de imperio clementiæ Tuæ amare omnes gesti-

unt & re ipsa amant, grati in Praesulem, propensi in Ducem, devoti in Cardinalem, votis facundiores, quàm verbis, quae ad respondendum gratijs & beneficijs Tuis non tam non suppetunt, quàm desunt. Si ex doctrina *Bald. in praefat. Feudor. v. Nunc aliqua.* pauca de Principe dicere monemur, quantò rectiùs hoc consilium & praeceptum illi observandum est; cui magnitudo virtutum ac meritorum Tuorum penitùs verba abstulit & silentium indixit. Hac lege monitus, ne extra limites silentij egrediar, breviloqvus esse studeo, melliflui Doctoris Bernardi *Lib. 1. de Considerat. ad Eugenium III. Pontificem Maximum de Cardinalibus eligendis (prout refert Barbos. in Jur. Ecclesiastic. univers. Lib. 1. Cap. 3. n. 29.)* scribentis, verbis elogia Tua concludens: Cardinalem Te esse in consilio providum, in jubendo discretum, in disponendo industrium, in agendo strenuum, in loquendo modestum, in adversitate securum, in prosperitate devotum, in zelo sobrium, in misericordia non remissum, in otio non otiosum, alienae rei non cupidum, ubiq; & in omnibus circumspectũ; talem videlicet, qualẽ sibi Sacrosanctus Ecclesiae Romanae Senatus, Christiana Respublica, Purpura deniq; ipsa gratulatur, quòd Te Virum exornat bonis Superis charum, Serenissimis AVGVSTO III. & MARIÆ JOSEPHÆ AVSTRIACÆ, Regibus Poloniae dilectum, Ecclesiae & Patriae perutilem, legum Divinarum & humanarum gnarum, justitiae & aequitatis amicum; Virũ inqvã, super quo requievit Spiritus Domini deditq; consilium pacis & fortitudinis, in adversis fortiter, in prosperis suaviter omnia disponendi. Cùm igitur talis tantusq; sis PRINCEPS EMINENTISSIME

 SIME

SIME, non incongruum est, ut Cracia Themis Te plausu publico adoret, suo quidem Collegio totiq; Vniversitati protectionem, Quæstioni verò meæ decus à Te exposcens & præsidium. Quæstio hæc Cardinalitiæ dignitatis expressiva, ut cultior in lucem prodeat, flore Purpuræ Tuæ comi ornariq; exambit; quanquam jam ornatam se esse & comptam vel exinde gloriatur, quòd titulo Eminentissimi Nominis Tui insignita, Armis Gentilitijs decorata, authoritate ordinaria roborata, gratijsq; Tuis tanquam sui Gratiani firmata, existat. Tali igitur apparatu adornatam, reverentissimè in manibus Tuis repono, atq; quod in ea obscurum videtur, splendore sapientiæ Tuæ clarifica, ut, quod in testimonium & signum observantiæ meæ erga Te V. niversitatis CANCELLARIVM Faventissimum hìc exili calamo expressi, putes ex Codice vel Authentica desumptum esse, idest ita verum, qvēadmodum verum est, quòd Cardinales sunt veri cardines, Ecclesiæ Dei lumina &c. *Constit. 50. Sixti V. Postquam verus ille.* §. *1. 3. xbris 1583.* & sicut cardine regitur ostium, ita Cardinalium consiliô Ecclesia roboratur. *gloss. in c. Ministerium.v. Cardinalium. de Offic. Archipresbyter.*

EMINENTIÆ VESTRÆ

devinctissimus cultor & servus
M. A. MICINSKI, U.J.L.
Luborzycianus Professor.

QUÆSTIO JURIDICA.

U. Sacræ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, ex vi electionis suæ ad certa munia obligati, amplissimis prærogativîs & privilegijs decorati, soli ad electionem Summi Pontificis concurrant, primamq; & antiquissimã post illũ dignitatẽ habeant? necne?

CONCLUSIO I.

Sacræ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, ex vi electionis suæ ad certa munia obeunda obligãtur a.

a. *c. Ex gestis. de Cleric. non residen. Cardin. Tusch. Pract. Conclus. jur. sub lit. C. Concl. 96. & seqq. & Barbos. de Jur. Eccl. univer. Lib. 1. Cap. 4. n. 88. & seqq.*

COROLLARIA.

I. Cardinales, quòd in illis, acsi quibusdam cardinibus totius Ecclesiæ Christianæ gubernacula vertantur, 2. quasi Cardines dicti, à Summo Pontifice, Christi in terris Vicario, 3. ex viris in scientia & rerum multarum experientia excellentissimis, 4. ac potissimùm ex Doctoribus in jure Divino & humano versatissimis, 5. etiam Religiosis, 6. tum Regum & magnorum Principum Fratribus, Nepotibus, Filijs, 7. non tamen naturalibus, etiam per oblationem Curiæ, 8. vel per rescriptum Principis 9. aut per subsequens Matrimonium,

nium *10.* legitimatis, *11.* non Bigamis, *12.* annos ætatis triginta, *13.* licèt hi sæpiùs non attendantur, *14.* & alias qualitates ad Episcopum requisitas, *15.* habentibus, ex omnibus Christianitatis, quantùm commodè fieri potest, Nationibus, *16.* ut unaquæq; Natio suum habeat in Curia Romana Protectorem & Patrem tutelarem, *17.* de absoluta potestate non exquisito, *18.* de more tamen & consuetudine, tanquam in re gravi & negotio arduo hactenus Cardinalium supervivientium adhiberi solito, *19.* aut Concilij etiam generalis, nisi fortè cum hujusmodi conditione congregati, *20.* assensu, creari, *21.* ac ejus, quòd illum in decidendis causis Fidei & alijs arduis negotijs suò consiliò adjuvare debeant, *22.* antiquo nomine Consiliarij, *23.* & totius Ecclesiæ Christianæ Senatus quidam Sacrosanctus, *24.* appellari solent.

2. *gloss. in c. Ministrorum. v. Cardinalium. de Offic. Archipresbyter. Boet. Epo de Regalib. de Benefic. Eccles. lib. 1. n. 191. in fin. & Azor. Instit. Moral. p. 2. lib. 4. Cap. 1. q. 1. in fin.*

3. *c. Inter corporalia. c. Quanto. c. Licet. de Translat. Episcop. & Bald. in l. Barbarius. ff. de Offic. Pretor.*

4. *Concil. Basilien. sess. 23. & Constit. 50. Sixti V.* Postquam verus ille. §. 1. *3tio. Nonas Decembris 1586.*

5. *d. Concil. Basilien. loc. cit. & d. Constit. Sixti V. §. 1. & 9.*

6. *d. Constit. Sixti V. §. 9.*

7. *Azor. ubi supr. p. 2. lib. 6. Cap. 6. q. 10. in fin. & d. Constit. Sixti V. §. 1.*

8. *Authen. Quib. mod. natural. effic. sui. §. Si quis igitur fuerit. Collat. 7. & §. fin. Instit. Imperial. de Nupt.*

9. *Authen. Quib. mod. natural. effic. legit. §. Sit igitur licentia. Collat. 6.*

10. *d. §. fin. Instit. Imper. de Nupt. & l. Cum quis. C. de Naturalib. liber.*

11. *Henriq. in summ. lib. 11. Cap. 20. §. 2. Sayr. de Censur. lib. 6. Cap. 10. n. 13. & 14. & d. Constit. Sixti V. §. 11.*

12. *Azor. loc. cit. lib. 6. Cap. 7. q. ult. prope fin.*

13. *Hoied. de Incompat. Benefic. p. 1. Cap. 24. n. 23. & Azor. ubi supr. lib. 6. Cap. 5. q. 14.*

14. *Paleoth. p. 3. q. 4. v. Et eo magis. & Dian. Moral. resol. p. 5. Tract. 2. Resol. 1. in fin.*

15. *Conc. Trid. sess. 24. Cap. 1. de Reform. & Constit. 7. Leon. X.* Supernæ. § 5. *3tiò Non. Maij 1514.*

16. *Idem Concil. Trid. loc. cit. ad fin. & d. Constit. Sixti V. §. 1.*

17. *Anton. Cucch. Instit. Canon. lib. 2. tit. 4. n. 112. Mandos. Const. 55. n. 22. Gomes. super Regul. Cancell. q. 1. de Idiomate & Flav. Cherubin. in schol. 1. ad d. Constit. Sixti V.*

18. *Lancell. Corrad. lib. 2. Cap. 2. §. 3. n. 36. v. Juremeritò de Excellen. Cardin. Manfred. decis. 386. Joan. Andr. in c. Sanè. de Convers. Conjug. Felin. & Dec. in Rubr. de Constit.*

19. *Zarabel. in Repetit. super c. Perpendimus. de Sent. excom. Joan. Monach. in c. Super eo. de Hæret. in 6. & Card. Tusch. Pract. Concl. jur. Concl. 98. n. 1. & seqq.*

20. *Barbos. de Jur. Eccles. Univers. lib. 1. Cap. 3. n. 12. de Cardin. & Azor. loc. cit. p. 2. lib. 4. Cap. 1. q. 7.*

21. *gloss.*

21. *gloss. in Clemen. Ne Romani. v. Potestatis. de Elect. Barbat. de Præstan. Cardin. q. ult. Martin. Lauden. de Cardin. lib. 2. q. 1. & Bonac. de Legit. elect. Pontific. q. 1. punct. 1. §. 2. n. 3.*

22. *Cassan. in Catalog. Glor. mund. p. 3. Consider. 47. Card. Jacobat. de Concil. lib 7. art. 5. Mascard. de Probat. Concl. 262. n. 56. & Bald. in l. 1. ff. de Offic. Præfect. Prætor.*

23. *can. Ecclesiasticis. 12. q. 2. can. In Parochia. 16. q. 1. & l. Quisquis. C. Ad l. Jul. Majest.*

24. *Boet. Epo de Regal. in Benefic. Eccles. n. 191. in fin.*

II. QVamvis ad dignitatem Cardinalatûs deberet assumi saltim in ordine Diaconatus existens, *25.* vel ad minimùm minoribus Ordinibus insignitus, habitum Clericalem & tonsuram per annum gestans, *26.* ac intra annum ad ordinem Diaconatûs promoveri valens, 27. qualitatesq; assumendi ad Episcopatum de jure necessarias habens; *28.* nihilominus Summus Pontifex indolem ex annis etiam puerilibus metiens, *29.* de plenitudine suæ potestatis, supplendo omnes defectus, Cardinalem non habentem omnes prædictas qualitates, *30.* & præcipuè ætatem viginti duorum annorum, in Diacono Cardinali requisitam, *31.* etiam Laicum, modò non sit conjugatus, *32.* vel aliquâ infamiâ notatus, *33.* aut impedimentô canonico ad suscipiendos Ordines præpeditus, *34.* quocunq; tempore & præsertim diebus jejuniorum Mensis Decembris, *35.* non tamen Fratrem Cardinalis viventis, nisi ex causa urgenti, *36.* creare potest, taliterq; creatus, Cardinales in Curia præsentes visitare, *37.* Episcopos, ut Fratres tractare, *38.* omnium negotia piè promovere, *39.* Consanguineis suis modestè subvenire, *40.* de propaganda Fide Catholica invigilare, *41.* Legatus factus suæ legationis locum personaliter gubernare, *42.* vota Consistorij non revelare, *43.* silentium à Papa indictum servare, *44.* obligatur.

25. *gloss. in Clemen. 2. v. Ut ii. de Ætat. & qualit. præficien. & Hostien. in c. 1. de Offic. Archidiacon.*

26. *d Constit. Sixti V.* Postquam verus ille. *§. 15.*

27. *Ead. Constit. Sixti V. §. 6.*

28. *Concil. Trid. sess. 24. Cap 1. de Reform. Perez. de Lara in Compend. vitæ homin. Cap. 29. n. 15. & Massobr. in prax. haben. Concurs. Requisit. 1. dub. 11. n. 15.*

29. *Barbos. in Jur. Eccles. Univers. lib. 1. Cap. 3. n. 34. de Cardin. Paleoth. de Consult. sacr. Palat. p. 3. q. 4. v. Et eo magis.*

30. *Card. Tusch. Tom. 6. sub lit. P. Concl. 49. n. 68. & Barbos. loc. cit. n. 42.*

31. *Paleoth. ubi supr. Filiuc. Tom. 3. Tract. 41. Cap. 5. n. 32. in fin. & d. Constit. Sixti V. §. 6.*
32. *Idem Barbos. loc. cit. n. 15.*
33. *d. Constit. Sixt. V. §. 13.*
34. *can. Hinc etenim dist. 49. & Hostien. in sum. n. 1. & seqq. de Corpor. vitiat.*
35. *d. Constit. Sixti V. §. 10.*
36. *Ead. Constit. §. 17. & Constit. 22. Julij III.* Sãctissimus. *§ 1. & 2 26. Ian. 1554.*
37. *Constit. 7. Leon. X.* Supernæ. *§. 6. 3tiò Nonas Maij 1514.*
38. *Ead. Constit. Leon. X. §. 17. & Conc. Lateran. V. sess. 9. Cap. 2. in Bull. de Reform. Curiæ.*
39. *d. Constit. Leon. X. §. 18.*
40. *Ead. Constit. Leon. X. §. 20. & Conc. Trid. sess. 25. Cap. 1. de Reform.*
41. *Ead. Constit. Leon. X. §. 26. & Conc. Lateranen. loc. cit.*
42. *Ead. Constit. Leon. X. §. 27.*
43. *Ead. Constit. Leon. X. §. 30.*
44. *Ead. Constit. Leon. X. §. 31. & Conc. Lateran. ubi supra.*

III. CArdinalium numerus ex tribus ordinibus; Episcoporum, Presbyterorum & Diaconorum constitutus, *45.* licèt definitus non sit, *46.* aliquandoq; pro varietate temporum augebatur & minuebatur, hodieq; pro arbitrio Summi Pontificis augeri & minui potest, *47.* tamen Summus Pontifex pro tempore existens, Reipublicæ Christianæ bene semper consulere volens, majorem numerum Cardinalium duobus septuaginta, includendo Titulum S. Laurentij in Damaso (qui Cardinali Vicecancellario, sive sit Episcopus, sive Presbyter, sive Diaconus, perpetuò incorporatus est) *48.* juxta numerum Discipulorum, *49.* & juxta Titulos; sex Episcopis, quinquaginta unum Presbyteris, & quindecem Diaconis Cardinalibus per Constitutiones Pontificias designatos, *50.* ad omnia munia universalis Ecclesiæ ritè obeunda sufficientem, *51.* constituere non solet.

45. *Villadiego in Tract. de Origin. Cardin. q. 3. n. 3. Manfred. de Cardin. Cap. 4. Concl. 8. & Flamin. Paris. de Resignat. Benefic. lib. 7. q. 12. n. 1.*
46. *Lancell. Corrad. lib. 2. Cap. 2. § 1. n. 16. in Templ. Omn. judic. de Instit. Card.*
47. *Barbos. in Jur. Eccl. Univers. lib. 1. Cap. 3. n. 43. & seqq. citans Franch. Martin. Lauden. Cardin. Alban. & alios de Cardinal.*
48. *Constit. 55. Sixti V.* Religiosa. *§. 2. Idib. Aprilis 1587. Constit. 34. Clemẽ. VII.* Etsi ad singula. *5. Julij. 1532. & Azor. d. lib. 4. q. 6. ad fin.*
49. *Archidiacon. in c. Ubi periculum. de Elect. in 6. Alberic. in Rubr. de Sum. Trinit. Barbat. in Tract. de Cardin. q. 1. n. 1. Manfred. Cap. 3. e. t. & Anton. Cucch. Instit. Major. jur. lib. 2. tit. 4. n. 19.*
50. *d. Constit. 55. Sixti. V. S. R. Congreg. sub Clemen. VIII. 30. Aug. 1601. & sub Paulo V. 1618. ut in Libello Romæ in Typogr. R. Camer. Apost. eod. anno impress.*
51. *Cardin. in Clemen. Ne Romani §. Initium. n. 7. de Elect. Perez. de Lara. de compend. vitæ homin. Cap. 29. n. 20. Paleoth. de Sacr. Consistor. p. 4. q. 1. & Anton. Cucch. loc. cit.*

IV. Præter

IV. PRæter enumerata Cardinalium officia, speciale Diaconorum est: Pontifici solemniter celebrāti tam in Missa, quàm in Vesperis ac alijs Divinis Officijs assistere, *52.* omnium verò, exceptis Cardinalibûs Legatis de latere, & illis, quos Romani Pontificis indulgentia dispensat, aut justus metus, vel quævis alia causa legitima impedit, in Curia residere, *53.* quæ Regiones hæresibûs, erroribûs ac superstitionibûs infectæ sunt, aut ubi Divinorum mandatorum Ecclesiastica deficit disciplina, quiq; *R*eges & Principes, seu populi bellis infestentur, vel infestari timeant & hujusmodi alia mala ac pestes pro posse scire, de ijsq; Romanum Pontificem pro tempore existentem (ut illis opportuna & salutaria providere valeat remedia) informare, *54.* de non alienandis & non infeudandis Civitatibus, Terris & locis S. R. Ecclesiæ, *55.* deq; non distrahendo Thesauro in Castro S. Angeli reposito, *56.* corporale juramentum præstare, Ecclesias suorum Titulorum, Clerum & populum sibi subjectum per se, si sint præsentes, vel per suos Vicarios singulis annis visitare, mores & vitam eorundem explorare, ad rectè & honestè vivendum cohortari, in vita vel post mortem suæ Ecclesiæ Titulari de uno Presbytero cum honesta ejus & perpetua sustentatione providere, vel si ipsa Ecclesia reparatione aut alia subventione indigeat, pro modo façultatum se munificos & liberales exhibere, *57.* Congregationibus Cardinalium, olim bis, aut pluries, hodie semel, aut rariùs pro arbitrio Pontificis in septimana fieri solitis, interesse, *58.* sive privatim, sive publicè in Consistorio secundùm justitiam & æquitatem consulenti Papæ votum suum dare, *59.* post fata ejus, absolutis priùs per novem dies continuos exequijs solennibus, quarum tamen expensa summam decem millium ducatorum excedere non debet, *60.* præmisso solenni Missæ sacrificio de Spiritu Sancto & Communione, Conclave intrare *61.* ibiq; in negotio electionis novi Pontificis, non expectatis alijs Cardinalibus, etiam Legatis de latere, aut ex alia quacunq; licèt publica causa, vel cum licentia Summi Pontificis demortui, absensentibus, procedere. *62.*

52. *can. Diaconi. dist. 93. Barbat. in Tract. de Præstan. Cardin. q. 1. p. 1. n. 5. & Flamin. Paris. loc. cit. lib. 2. n. 35. & lib. 7. q. 12. n. 14.*

53. *Constit. 7. Leon. X.* Supernæ dispositionis. §. *27. & 28. 3tio Non. Maij. 1514. & Constit. Innocen. X.* Cum juxta. §. *1. 2. & 3. 19. Febr. 1646.*
54. *d. Constit. 7. Leon. X.* §. *26.*
55. *Constit. 35. Pij V.* Admonet nos. §. *9. 4. Cal. April. 1567. Gregor. XIII.* Inter cætera. *6. Cal August. 1572. Sixti V.* Quanta. *15. Cal. April. 1586. Gregor. XIV* Romanus Pontifex. *14. Cal. Ian. 1590. & Innoc. IX.* Quæ ab hac. *Prid. Nonas Novembris 1591*
56. *Constit. 31. Sixti V.* Ad Clavum Apostolicæ servitutis. §. *10. 11. Cal. Maij. 1586. per quemlibet Pontificem confirmari solit.*
57. *d. Constit. 7. Leon. X.* §. *19. & Sixti V.* Religiosa. §. *1. Idib. April. 1587.*
58. *Cardin. de Luca Cap. 25. & seqq. Tolossan. in Syntagmat. jur. univers. lib. 15. Cap. 4. n. 15. & Scac. lib. 1 Cap. 17. n. 2.*
59. *Idem Cardin. de Luca loc. cit. & Cap 8. n. 5. & seqq.*
60. *Constit. 63 Pij IV.* In eligendis. §. *2 7. Idus Octobris. 1562.*
61. *d. Constit 63. Pij IV.* §. *3. & Gregor. XV.* Æterni Patris. §. *1. 17. Cal. xbr. 1621.*
62. *d. Constit. 63. Pij IV.* §. *5.*

V. Ex Cardinalibus solius S.R. Ecclesiæ, non verò Compostellanæ, Ravennatensis aut Mediolanensis (quarum Canonici abusivè, instar Regis Schaccorum, *63.* Cardinales vocantur) *64.* Summus Pontifex pro suo arbitrio, cùm ipse sit Ecclesiæ militantis Cancellarius. *65.* & unum cum Christo in terris Tribunal constitituat, *66.* eligit Vicecancellarium, Camerarium, Pœnitentiarium majorem, Vicarium Urbis, Bibliothecarium, Officij Sacræ generalis Inquisitionis & utriusq; Signaturæ Præfectos ac alios Officiales, *67.* quorum singuli singula Officia habent, *68.* & illa, quemadmodum Camerarius & Pœnitentiarius major, etiam vacante Sede Pontificia, *69.* exercent.

63. *gloss. in can. Pudor. 32. q 2. v. Principem mundi.*
64. *gloss. in Clemen. Dignum v. Romanæ. de Celebrat. Missar. & Gonzal. ad Regul. 8. Cancell. gloss. 24. n. 161. & 162.*
65. *Lancell. lib. 2 Cap. 1. in Templ. omn. judic. Azor. Instit. Moral. p. 2. lib. 5. Cap. 36. & Cassan. in Catalog. glor mund. p. 4. Consid. 13.*
66. *Hostien. in c. Quanto. de Translat. Episcop. & Tolossan. d. lib. 15. Cap. 42. n. 1.*
67. *Barbos. in Jur Eccles. Univers. lib. 1. Cap. 4. n. 94. de Cardin. & Scac. lib. 1. Cap. 18. & seqq.*
68. *Seraphin. decis. 716. n. 6. & Barbos. ubi supra.*
69. *Idem Barbos. loc. cit. n. 96. & 98. Toloss. ubi supra. n. 6. & 17. Jul. Lavor. Variar. lucubrat. Tom. 1. tit. 3. Cap. 3. n. 36. 39. & 40.*

CONCLUSIO II.

Cardinales S.R.E. amplissimis prærogativis & privilegijs sunt decorati. 70.

70. *gloss. in Extravag. Ioan. XXII. Execrabilis. v. sublimitatem. de*

Praben.

Præben. & dignit. Card. Tusch. Pract. Concl. jur. sub. lit. C. Concl. 100. Azor. Instit. Moral. p. 2. lib. 2. Cap. 3. q. 20. Barbos. in Jur. Eccles. univers. lib. 1. Cap. 4. per tot. & arg. in l. Jus Senatorum. C. de Dignitatib.

COROLLARIA.

I. CArdinales S.R.E. quamvis non sint Episcopi, sed solùm Presbyteri, vel Diaconi, *71.* in Ecclesijs suis Titularibus & alijs sibi subjectis tantam habent prærogativam, potestatem, & jurisdictionem, quantam Episcopi in suis Diœcesibus, *72.* in illisq; non solùm de causis civilibus, ast etiam criminalibus suæ Ecclesiæ Clericorum cognoscere, *73.* excommunicationis, suspensionis & interdicti Censuras irrogare, *74.* præsentes in Vrbe, non obstantibûs quibusvis reservationibûs, Beneficia, exceptis tamen tribus Basilicis: Principis SS. Apostolorum Petri, S. Joannis in Laterano & B. Mariæ Majoris, licèt ipsis Archipresbyteri ex Cardinalibus, alias, & ab his distinctas Ecclesias in Titulos habentibus, *75.* & illis, quæ sunt simultaneæ cum Capitulo collationis, *76.* conferre, *77.* eadem inter Clericos distribuere, *78.* resignationes eorum recipere, *79.* suos subditos & familiares ad primam Tonsuram & quatuor minores Ordines promovere, *80.* Indulgentiam 100. dierum concedere, *81.* Insignibûs Pontificijs uti, *82.* solenniter more Episcoporum benedicere, *83.* in voto dispensare, *84.* ultimas voluntates in casibus Episcopis permissis commutare, *85.* possunt.

71. *Sebast. Cæsar. in Relect. de Eccles. Hierarch. p. 1. disp. 2. §. 1. n. 2. Layman. in Theolog. Moral. lib. 1. Tract. 4. Cap. 7. n. 24. & §. 7. n. 28.*

72. *c. His quæ. de Major. & obedien. Jacobat. de Concil. lib. 2. art. 2. n. 1. Cardin. Alban. de Cardin. q. 46. & Villadieg. de Orig. Cardin. n. 7.*

73. *Franc. Leo in Theusaur. For. Eccles. p. 2. Cap. 1. n. 7. Azor. Instit. Moral. p. 2. lib. 4. Cap. 3. q. 2. Abb. Felin. & Butr. in d. c. His quæ. de Major. & Obed.*

74. *Abb. in d. c. His quæ & Azor. loc. cit.*

75. *Alphons. Sot. in Reg. 7. Cancell. post princ. Æneas de Falconib. Gomes. & Mandos. quos citat. Gonzal. super Regul. 8. Cancell. gloss. 13. n. 21. & 22.*

76. *Garcias de Benefic. p. 5. Cap. 1. n. 628. Palao Tom. 2. Tract. 13. Disp. 2. punct. 22. §. 4. n. 4.*

77. *Regul. 7. Cancell. Gonzal. d. gloss. 13. n. 20. Gomes. in Regul. de Triennali. q. 31. n. 17. v. Et eodem modo. & Gambar. de Offic. legat. à later. lib. 10. q. 433.*

78. *Mandos. ad d. Regul. 7. Cancell. q. 1. n. 5. Flamin. Paris. de Resignat. Benefic. lib. 7. q. 12. n. 9. & Gomes. loc. cit. n. 16.*

79. *Idem Flamin. Paris. loc. cit. n. 8. & Dian. p. 5. Tract. 2. resolut. 14.*

80. *Jacobat. ubi supr. lib. 1. art. 12. v. Item Cardinalibus. Martin. Lauden. in Tract. de Cardin. q. 20. Majol. de Irregular. lib. 4 Cap. 20. n. 8. Flamin Paris. loc. cit. lib. 4. Cap. 2. n. 88. Rot. decis. 731. p. 1. n. 10. divers. quos & alios citat. Barbos. in Jur. Eccles. Univers. lib. 1. Cap. 4. n. 40.*

81. *Sbroz. lib. 2. q. 187. n. 5. ex D. Thom. in 4 Senten. dist. 2. q. 3. art. 3. Cardin. Brancat. de Benedict. Diaconal. pag. 296. v. Non obstat secundò.*

82. *Hostien. & Joan. Andr. in c. 1. de Supplen. negligen. Prælat. & Martin. Lauden. Tract. 2. q. 19.*

83. *Monet. de Conservat. Cap. 5. n. 34. Hostien. & Joann. Andr. in d. c. 1. de Supplen. negligent. Prælat.*

84. *Dian. d. p. 5. Tract. 2. resolut. 58.*

85. *Idem Dian. ubi supr. resol. 57. & Barbos. in Jur. Eccles. univers. lib. 1. Cap. 4. n. 39. de Cardin.*

II. AD tam eminentem prærogativam S.R.E. Cardinales pervenerunt, ut Divûm nomine insigniantur, *86.* Maximi, *87.* Columnæ, *88.* Lumina, *89.* Lucernæ ardentes, *90.* & speciales Filij S. Romanæ Ecclesiæ nominentur, *91.* eandem repræsentent, *92.* ac Illos, Episcopos *93.* & omnes alios conjunctim Fratres, *94.* Presbyteros verò & Diaconos disjunctim, Filios, *95.* Familiares ac socios, *96.* partem corporis sui, *97.* secum quandam communicationem, tanquam membra cum capite habentes, *98.* & unum corpus, sicut Canonici cum Episcopo, *99.* constituentes, *100.* tam verbô, quàm scriptô Summus Pontifex, jam verò Imperator Romanus Patres *101.* appellare soleant.

86. *Manfred. in Tract. de Cardinalib. decis. 70.*

87. *Idem Manfred. loc. cit. decis. 53. & Barbos. ubi supr. d. Cap. 4. n. 7.*

88. *Mant. de Concil. n. 69. & d. Constit. 50. Sixti V.* Postquam verus ille. §. *1.*

89. *Manfred. ubi supr. decis. 54. & d. Constit. Sixti V. §. eod.*

90. *Idem Manfred. loc. cit. decis. 69. & d. Constit. 7. Leon. X.* Supernæ. §. *16.*

91. *can. Si quis ex Episcopis. dist. 79. & Roman. Const. 498. n. 7. v. Dicuntur.*

92. *Hostien. in c. Dilectus. n. 2. de Præben. & dignitatib. & in c. Ex gestis. n. 3. de Cleric. non residentib.*

93. *c. Per Venerabilem. Qui sint filij legit. gloss. in c. Officij Nostri. v. Fratribus. de Offic. legat. & Hostien in c. Ad liberandam. n. 3. de Judæis.*

94. *c. Fundamenta. & ibi gloss. v. Fratres. de Elect. in 6. d. c. Officij Nostri. ibi: Quod in Fratribus. de Offic. Legat. & Const. 16. Eugen. IV.* Non mediocri, §. *7. 1439.*

95. *c. Licet. 49. de Testib. & c. Raynaldus. de Testamen. ibi: Dilectus Filius.*

96. *Ancharan. Cons. 295. n. 8. & Cardin. Tusch. loc. cit. sub lit. C. Concl. 99. n. 2. & Concl. 100. n. 43.*

97. *Joan. Monach. in c. un. n. 2. de Schismat. in 6. Jacobat. de Concil. lib. 7. art. 55. Card. Tusch. d. Concl. 100 n. 22. & d. Const. 15. Eugen. IV. §. 6.*

98. *Villadieg. de Cardin. Legat. n. 1. Sarnen. in Proœm. Regul. q. 4. Col. 1. in fin. Card. Tusch. d. n. 22. & d. Constit. 15. Eugen. IV. §. eod.*

99. *can. Sine exceptione. 12. q. 2. can. Episcopus nullius. 15. q. 7. can. Si quis vult. 16. q. 7. c. Irrita. & c. Tua nuper. de His quæ fiunt à Prælat.*

100. *Roman.*

100. *Roman. Cons. 489. n. 10. & 11. Martin. Lauden. in Tract. de Cardin. p. 2. q. 5. Rudolph. Cupers. in repetit. can. Oportebat. dist. 79. §. Explicatur. p. 2. Cap. 18. de Cardinal.*
101. *d. Constit. 15. Eugen. IV.* Non mediocri. §. *8. in fin.*

III. QVemadmodum dignitatis eminentiâ S.R.E. Cardinales alijs dignitatibus Ecclesiasticis præcellunt, *102.* ita gratijs, prærogativis & privilegijs funguntur amplissimis; *103.* à Patria potestate ad Cardinalatum assumpti eximuntur, *104.* Orbem universum cum Papa sine appellatione *105.* judicant, *106.* & ipsi à nemine, præter solum Papam, quandoq; non vocatis alijs Cardinalibus, *107.* & non attento numero Testium ad convincendum Cardinalem antiquitùs de jure requisito, *108.* idoneitate nihilominus eorundem observata, *109.* judicantur, *110.* vinculum cum illo, acsi maritus cum uxore, *111.* indissolubile contrahunt, *112.* ac ideo de illius privilegijs participant, *113.* famæ restituunt, *114.* non secus ac Senatus Imperatoris, *115.* ductum ad supplicium, non tamen pro crimine falsi, hæreseos, læsæ majestatis, vel quovis alio atroci & horrendo condemnatum, *116.* de consvetudine, extra Vrbem & in absentia Summi Pontificis, *117.* per se, & non per alium, veste aut pileo contectum, *118.* si velint, liberant, *119.* extra Palatium Apostolicum & absente Pontifice à Clericis, non tamen Prælatis, genuflexionem habent, *120.* jurisdictionem ubiq terrarum per deportationem Mozettæ seu Byrrhi lacerni rubei, eandem jurisdictionē designantis, obtinent, *121.* obedientiā Summo Pontifici non jurant, nec hocce juramētū ab illis, sicut ab Episcopis exigit, *122.* ab Interdicto vel suspensione, nisi de illis specialis, vel generalis fiat mentio, *123.* eximuntur, *124.* ægritudine laborantes, cùm sint pars corporis Papæ & unum corpus cum illo constituant, *125.* flebotonari, seu sanguinis missionem absq; ejus venia, si id commodè fieri potest, pati non possunt, *126.* ad puniendos Domesticos & Familiares suos, contra legis civilis interdictum, *127.* privatum carcerem habent, *128.* sub Constitutionibus pænalibus, nisi in specie exprimantur, non comprehenduntur, *129.* mandata contra illos & quælibet alia Rescripta solius Pontificis manu & non alterius cu-

juspiam signantur, *130.* eisdem indigentibus, tanquam caput suis membris Summus Pontifex providet & subvenit, *131.* testantibus de gestis coram se in Curia Romana, absq; Actis & instrumentis authenticis creditur, *132.* qui eos hostiliter insequuntur, aut, præter defensionem licitam, *133.* servato moderamine inculpatæ tutelæ factam, *134.* percutiunt, *135.* capiunt, incarcerant, *136.* capi vel incarcerari, etiam non secuto effectu mandant, *137.* consiliũ vel auxilium præstant, *138.* aut hoc ratum habent, *139.* sive ejusmodi malefactores scienter recipiunt, *140.* vel de illis notitiam habent & non revelant, *141.* rei sunt criminis læsæ Majestatis, perpetuò infames, diffidati, banniti & intestabiles efficiuntur, omnia eorum ædificia irreparabili subjacent ruinæ, nemo eis debita reddere, aut in judicio respondere tenetur, Bona eorum Fisco Reipublicæ applicantur, Feudis, Beneficijs & Officijs Spiritualibus ac temporalibus ipso jure privantur atq; in excommunicationem, Summo Pontifici, excepto mortis articulo, reservatam, incidunt, *142.* eorum Filij ac Nepotes omnibus Beneficijs & Dignitatibus Ecclesiasticis privati, ad illas in posterum obtinendas inhabiles fiunt, *143.* Legati facti, Beneficia Apostolicæ Sedi reservata, in illa Provincia, in qua sunt Legati, conferunt, *144.* excommunicatis pro injectione manuum violentarum in Clericum, beneficium absolutionis in sua Provincia impertiunt, *145.* de sua Legatione asserentes, etiam non ostensis literis, fidem faciunt, *146.* Inquisitores à Paulo III. Pontifice maximo originaliter instituti, *147.* jam verò à quolibet Pontifice eligi constituiq; soliti, Libros quoscunq; prohitos, præter opera Molinei, *148.* licentiam non solùm retinendi & legendi, sed etiam eandem alijs concedendi facultatem habent, *149* alijsq; quàm plurimis, prærogativis, privilegijs & indultis gaudent. *150.*

102. *Ancharan. Cons. 295 n. 6. v. Præcedunt. & Card Tusch. d. Concl. 100. n. 11.*
103. *c Offi. ij Nostri. de Offic. Legat. in 6. & c. Hac Constitutione. §. Nec aliquis. de Offic Delegat. in 6.*
104. *gloss in Extravag. Joann. XXII. Execrabilis. v. sublimitatem. prope fin. de Præben & dignit. Manfred. de Cardin, Cap. 8. privileg. 8. Azor. ubi supr. Cap. 3. q. 20. privileg. 11. l fin. C. de Consulib & arg. in Authen. Sed Episcopalis. C de Episcop. & Cleric.*
105. *Lancellot. Corrad. in Templ. omn. Judic. lib. 2. Cap. 2. §. 2. n 15. Cardin. Alban. q. 42. de Cardin, ex can. Ecclesia habet Senatum. 16. q. 1. ibi: Hi Antistites-*

106. *c. Per Venerabilem. §. Rationibus. Qui filij sint legit. & Cardin. Tusch. ubi supr. privileg. 12.*
107. *Jul. Clar. in Pract. crimin. §. fin. q. 35. n. 11. & seqq. Cardin. Tusch. loc. cit. sub lit. P. Concl. 41. n. 64.*
107. *can. Præsul. 2. q. 4. Hostien. & Joan. Andr. in c. Licet universis. de Testib.*
109. *Card. Alex. in d. can. Præsul. Martin. Lauden. Tract. 1. q. 7. Tract. 2. q. 71. & Anton. Cucch. Instit. Major. lib. 2. tit. 4. n. 93. de Cardinalib.*
110. *Constit. 15. Eugen. IV.* Non mediocri. §. *14. 1439. Pij IV.* Onerosum. *31. Mart. 1563. & 67. ejusd. Pij IV.* Romanus Pontifex. *7. April. Anno eod. ac gloss. in c. 2. v. Ab omnibus. de Cleric. non residentib.*
111. *can. Licitè. can. Usq; adeo. 32. q. 7. can. Quod Deo. 33. q. 5.*
112. *Barbos. in Jur. Eccles. univers. lib. 1. Cap. 4. n. 12. de Cardinalib.*
113. *Ancharan. Cons. 295. n. 8. & Cardin. Tusch. d. Concl. 100. n. 19.*
114. *Innocen. in c. Cum te. & ibi Felin. de Sent. & rejudic. Card. Tusch. ubi supr. n. 24. Roman. Cons. 498. in princ. n. 2. & Martin. Lauden. p. 1. q. 8. & p. 2. q. 32. & 33.*
115. *can. Cōstātinus. 14. dist. 96. Roman. d. Cons. 498. & Card. Tusch. loc. cit. n. 23.*
116. *Lancell. Corrad. ubi supr. §. 3. n. 30. & Remig. de Immunit. Eccl. Amplia t. 19. pag. 184.*
117. *Idem Remig. loc. cit. & Sebast. Medic. in Tract. Mors omnia solvit. §. 1. n. 155.*
118. *Barbat. de Præstan. Card. p. 2. q. 9. Colum. 1. & Lancell. Corrad. d. lib. 1 Cap. 2. q. 2. n. 31.*
119. *Cardin. Alban. q. 42. ex Abb. Paul. Salicet. Felin. & Bald. in l. Addictos. in fin. C. de Appell.*
120. *Cæremon. Pontific. lib. 3. Sect. 1. Cap. 12.*
121. *Baron. de S. Cyprian. sub Anno 261. Gabriel. Pernott. in Histor. tripartit. Can. Reg. lib. 1. Cap. 22. quos citat. Gavant. p. 2. tit. 3. v. Coram Cardinale. de Princip. Missæ.*
122. *Hostien. & Ant. Butr. in c. Antiqua. de Privileg. Roman. Cons. 498. n. 10. v. Et adeo. & Card. Tusch. d. Concl. 100. n. 5.*
123. *c. Quia periculosum. de Sent. excomm. in 6. & Card. Alban. q. 42. privileg. 31.*
124. *Azor. Instit. Moral. p. 2. lib. 4. Cap. 3. q. 20. privil. 12. & Gabriel à S. Vincen. de Censur. Ecclesiast. disput. 1 q. 11. §. 6. n. 134.*
125. *Barbat. loc. cit. q. 1. n. 25. Joan. Monach. in c. 1. n. 2. de Schismat. in 6. & Ant. Cucch. ubi supr. n. 1.*
126. *Perez. in Pentateucov. Fidei. Tract. 3. Cap. 8. n. 81. Villadieg. de Card. q. 5. n. 3. & Manfred. c. t. decis. 180.*
127. *l. Jubemus. & l. Constitutio. C. de Privat. Carcerib. inhiben.*
128. *Manfred. loc. cit. Cap. 8. privileg. 19. Jul. Clar. in Pract. Crimin. q. 68. v. Privatum Carcerem. & Ant. Cucch. ubi supr. n. 92.*
129. *Ancharan. Cons. 295. n. 5. & 6. Card. Tusch. d. Concl. 100. n. 29. & sub lit. P. Concl. itid. 100. n. 30. & 39.*
130. *Gomes. in Compend. utriusq; Signat. n. 4. & seqq. & Ant. Cucch. loc. cit. n. 95.*
131. *Card. Alban. ubi supr. privileg. 22. & 23. Azor. d. q. 20. privileg. 9. & Lancell. Corrad. loc. cit. Cap. 2. §. 2. n. 21.*
132. *Innocen. in c. Cum Dilectus. de Accusat. Felin. in c. Quoniam contra. n. 60. de Probat. & Lancell. Corrad. d. lib. 2. Cap. 4. §. 2. n. 1. & seqq.*
133. *can. Jus naturale. dist. 1. c. Significasti. 18. ad fin. de Homicid. c. Siverò. 3. de Sent. excomm. l. Ut vim. ff. de Just. & jur. l. 1. §. Vim vi. ff. de Vi & vi armat. & l. Scientiam. §. Qui cum aliter. ff. Ad l. Aquil.*
134. *d. c. Significasti, c. Ut famę. §. fin. de Sent. excomm. & l. Rectè possidenti. C. Unde vi.*
135. *c. Ad aures. de Pœnis. & c. Felicis. e. t. in 6.*

136. *Farinac. in Prax. Crimin. p. 5. q. 112. n. 80. & Sayr. de Censur. lib. 3. Cap. 15. n. 6.*
137. *Idem Sayr. loc. cit. n. 9. Ant. à Sousa in Relect. de Censur. Bull. Cænæ Domin. Cap. 12. disp. 63. & Dian. p. 5. Tract. 2. resolut. 87.*
138. *Menoch. de Arbitr. Cas. 551. in princ. Sayr. d. Cap. 15. n. 12. Ant. à Sous. d. Cap. 12. disp. 64. n. 5. cum seqq. & Farinac. ubi supr. n. 86.*
139. *d. c. Felicis. de Pœn. in 6. & ibi gloss. v. Ratum habuerit. ac c. Ratum. de Reg. Jur. in 6.*
140. *Menoch. loc. cit. n. 5. Farinac. ubi supr. q. 94. & l. Eos. C. de His qui latron. occult.*
141. *Const. 93. Pij V.* In felicis. *§. 3. 19. xbris 1569. & arg. l. Quisquis. C. Ad. l. Jul. Majestat.*
142. *d. c. Felicis. de Pœn. in 6. & Const. 16. Leon. X.* Temerariorum. *16. Mart. 1516. 50. Sixti V.* Postquam verus ille. *& 93. Pij V.* In felicis. *§. 1*
143. *Decian. in Tract. Crimin. lib. 7. Cap. 41. n. 32. Farinac. d. q. 112. n. 121. & seqq. Sanch. in Præcept. Decalog. lib. 2. Cap. 28. n. 20.*
144. *c. Cum Dilectus. de Jure Patron. c. Dilectus Filius. de Offic. legat. & c. Officij. e. t. in 6.*
145. *c. Excommunicatis. de Offic. Legat. & ibi gloss. v. Mittuntur. tum c. Ad eminentiam. de Sent. excomm.*
146. *can. Nobilissimus. dist. 97. Cardin. Alban. d. q. 42. & Joan. Valer. de Differen. inter utrumq; forum. v. Obedientia. differ. 4. n. 1.*
147. *Constit. 34. Pauli III.* Licet ab initio. *21. Julij 1542.*
148. *Constit. 89. Clemen. VIII.* Apostolicæ Sedis. *§. 1. 21. August. 1602.*
149. *Constit. 82. Pij IV.* Cum inter crimina. *§. 3. & 4. 27. August. 1564.*
150. *Azor. d. p. 2. Instit. Moral. Cap. 3. q. 20.*

IV. NOn solùm ipsimet S. R. E. Cardinales, verùm etiam eorum Palatia, modò in illis Oratoria, peragendis Officijs divinis destinata, existant, *151.* non tamen intra Urbem sita, *152.* nisi Ecclesiæ Titulari Cardinalis adhæreant, *153.* de consvetudine hac immunitate privilegiata sunt, quòd jure asyli gaudeant, *154.* ex illisq; delinquentes, exceptis casibus in Constit. Gregor. XIV. *Cum alias* & Benedict. XIII. *Ex quo Divina.* 1725. 6to Idus Julij. expressis, inviti, non aliter acsi ad ipsam Ecclesiam confugissent, extrahi non possunt. *155.*

151. *Abb. in c. Ecclesiæ. de Immunit. Eccles. & Azor. d. p. 2. lib. 9. Cap. 8. q. 5.*
152. *Castr. Palao Tom. 2. Tract. 11. disp. 1. punct. 1. n. 25. & Dian. de Immunit. Eccles. p. 4. Tract. 1. resol. 40. in fin.*
153. *Sperell. in Decis. For. Eccles. decis. 49. n. 8. & Barbos. in Jur. Eccles. univers. lib. 2. Cap. 3. n. 71. de Immunit. Eccles.*
154. *Jul. Clar. Pract. Crimin. lib. 5. §. fin. q. 30. n. 26. Manfred. de Card. Cap. 8. privileg. 14. Constit. 47. Pij IV.* Inter cæteras *§. 5. 18. Febr. 1562. Constit. 12. Gregor. XIII.* Et ipsa ratio. *5. Septemb. 1573. & Const. 6. Sixti V.* Hoc Nostri. *1. Julij 1585.*
155. *Decian. in Tract. Crimin. lib. 6. Cap. 25. n. 15. Navarr. in Manual. Confess. Cap. 25. n. 18. & Cardin. Tusch. ubi supr. sub lit. E. Concl. 9. n. 12.*

V. Licet

V. Licet quidem vivente Pontifice Cardinales S.R.E. magnam authoritatem & potestatem habeant, majorem adhuc in aliquibus Sede Pontificia vacante: *156* Rempublicam Christianam regunt, rerumq; difficultatibus consulunt, donec alius ab eis Pontifex eligatur, *157.* urgente necessitate & periculo imminente, *158.* ad Monarchas Orbis, Reges & Principes, novos Legatos mittunt, *159.* vel ante missos revocant, *160.* Cardinalem famæ restituunt, *161.* orto schismate Concilium congregant, *162.* Potentûm imperiô, vi aut aliquo alio illicito modo in Sedem Apostolicam intrusum anathemate feriunt & ab eadem Sede repellunt, *163.* in locum Pœnitentiarij Majoris, vel Camerarij decedentis, vel decedentiũ aliũ vel alios subrogant, *164.* & alia, quæ illis per Constitutiones Pontificum non sunt expressè denegata, *165.* expediunt.

156. *Anton. Cucch. Instit. Major. lib. 2. tit. 4. n. 38. & 39. de Cardinalib.*

157. *Octavian. Vestr. Introduct. in Roman. Aulæ Action. & Judic. mores. lib. 1. Cap. 1. n. 8. ad fin. ibi. Sic cùm interregnum est.*

158. *c. Ubi periculum. & ibi Anchara n. de Elect. in 6. gloss. in c. un. v. Sede vacante. de Schismat. in 6. & Martin. Lauden. Tract. 2. q. 74.*

159. *Cardin. Alex. in Clem. Ne Romani. q. 2. de Elect. Manfred. decis. 26. & Anton. Cucch. loc. cit. n. 40. & 46.*

160. *Lavor. Variar. Lucubrat. Tom. 1. tit. 3. n. 13. & 14. Manfred. decis. 9. & Martin. Lauden. Tract. 1. q. 21.*

161. *Manfred. de Cardin. Cap. 31. & Sebast. Cæsar. in Relect. de Eccles. Hierarch. disp. 2. §. 5. n. ult.*

162. *Innocen. in c. Cum te. de Sent. & re judic. Jacobat. in Tract. de Concil. lib. 1. Manfred. decis. 25. & Bartol. in l. Infamem. ff. de Public. Judic.*

163. *can. Si quis pecunia. dist. 79. & ibi Card. Alex. Lancell. Corrad. de Excellen. Cardin. lib. 2. Cap. 2. §. 3. n. 29.*

164. *Clemen. Ne Romani. §. Eo tamen proviso. de Elect. & ibi Vivian. in Rational. Jur. Pontific.*

165. *Martin. Lauden. d. Tract. 2. q. 1. Ant. Cucch. loc. cit. n. 51. & Lancell. Corrad. ubi supr. lib. 1. Cap. 2. q. 2. §. 3. 34.*

CONCLUSIO III.

Cardinales S.R. Ecclesiæ ad electionem Summi Pontificis soli concurrunt. 166.

166. *can. In Nomine Domini. dist. 23. c. Licet. de Elect. c. Ubi periculum. e. t. in 6. Clemen. Ne Romani. e. t. Math. à Corona de Potest. & dignit. Cardin. Constit. 19. Gregor. XV. Decet Romanum. 22. Mart. 1621. & Constit. 45. Urban. VIII. Ad Romani. 28. Jan. 1625.*

COROLLARIA.

I. QVamvis ab initio adolescentis Ecclesiæ Romano Catholicæ electio Summi Pontificis, jure Divino introducta, *167.* fuerit primùm penes Ecclesiæ Romanæ Senatū, *168.* demum orientibùs inter Electores scissionibus, cumulativè ad reliquum Clerum Romanum, *169.* accedente ad electionem hujusmodi populi Romani postulatione, *170.* devenerit, hisq; scissionibus magis ac magis crescentibùs, ad Imperatores, non solùm à fidelibus delegatos, sed etiā ab ipsa natura (quæ in casu necessitatis Principibus, protectoribus Ecclesiæ fatiscentis jus eam defendendi committit, *171.* devoluta fuerit, ac penes eos per annos prope ducentos permanserit, *172.* atq; sub Benedicto II. à Constantino V. restituta, *173.* penes eundem Ecclesiæ Senatum & Clerum partim absq;, partim cum dependentia Imperatorum & aliorum Principum plusquam quadringentis annis, usq; ad Nicolaum II. magis ad Paschalem II. *174.* maximè ad Alexandrum III. Pontifices Maximos perstiterit, *175.* eandemq; sibi Imperatores & alij Principes Sæculares, aliquando justè, aliquando injustè usurpaverint, *176.* tamen ad S.R.E. Cardinales ita libera pervenit, ut non solùm ex suo Sacrosancto Senatu, *177.* è numero Cleri Sæcularis, Monachorum, Religiosorum & Eremitarum, *178.* sed etiam de medio hominum laicorum cætu, si vitæ merita & Clericorum inopia id exigant, quempiam in Summum Pontificem eligere possint. *179.*

167. *Barbos. in Jur. Eccl. Univers. lib. 1. Cap. 1. n. 41. de Sum. Pontific. Passerin. Cap. 1. q. 1. n. 13. de Elect. Fagnan. in c. Accepimus. 5. n. 9. & seqq. de Pact. & alij quos citat & sequitur Schmier lib. 1 Tract. 3. Cap. 1. Sect. 1 §. 3. n. 19.*

168. *Jul. Lavor. Variar. lucubrat. Tom. 1. tit. 4 Cap. 4. n. 3. quem citat Barbos. loc. cit. n. 49.*

169. *can. In nomine Domini. dist. 23. can. Factus est. 7. q. 1. & Barbos. loc. cit. n. 50.*

170. *d. can. Factus est. can. Nosse. dist. 63. & Azor. ubi supr. p. 2. lib. 4. Cap. 2. q. 4.*

171. *Cardin. Sfondrati in Regal. Sacerdot. in Prælud. §. 1. n. 13. pag. 93. & Gonzal. ad d. c. Licet. de Elect. n. 12. quos refert Schmier loc. cit. Sect. 6. §. 1. n. 617.*

172. *Azor. d. Cap. 2 q. 3. post princ. & Georg. ab Eggs. in Pontific. doct. seu Vitis Roman. Pontific.*

173. *Idem Azor. loc. cit. & Georg. ab Eggs ubi supr. in Vita Benedicti II.*

174. *d. can. In nomine Domini. can. Adrianus. 22. can. In Synodo. can. Ego Ludovicus & alijs similib. dist. 63. Azor. d. q. 3. Cardin. Baron. in Annalib. Eccles. Bellarmin. Alban. & alij citati à Barbos. ubi supr. n. 52. cum seqq.*

175. *c. Licet. de Elect. c. Ubi periculum. e. t. in 6. Clemen. Ne Romani. e. t. Card. Paleoth.*

Paleoth. de Consult. Sacr. Constit. p. 3. q. 4. v. Et eo magis. Turecremat. de Potest. Eccles. lib. 2. Cap. 43. Bellarmin. Tom. 1. de Cleric. lib. 2. Cap. 9. cũ seq.

176. *can. Nullus Laicorum. dist. 63. c. Quisquis. de Elect. & Tamburin. de Jure Abb. Tom. 1. disp. 5. q. 22. n. 10.*

177. *can. Constantinus. dist. 96. Roman. Cons. 498. Marsil. de Eccles. reditib. Cap. 13. n. 17. & Card. Tusch. ubi supr. sub lit. C. Concl. 100. n. 23.*

178. *Boet. Epo de Regalib. in Besic. Ecclesiast. Roffinal. de Re Pontific. lib. 2. Cap. 30. Jul. Lavor. d. tit. 4. Cap. 12. n. 8. in fin. & Platin. de Bono Stat. Religios. lib. 2. Cap. 28. circa med.*

179. *gloss. in can. Si quis pecunia. v. Non Apostolicus. dist. 79. Dec. in c. Licet. n. 9. de Elect. Jul. Lavor. d. Cap. 12. n. 10. Boet. Epo loc. cit. lib. 1. n. 208. Anton. de Rosellis de Potest. Imperat. & Papæ n. 48. Barbos. loc. cit. n. 58. & 78. Card. de Luca. Laymn. Pirhing. & Wiestner quos citat Schmier ubi supr. Sect. 6. §. 3. n. 663. & colligitur ex Cæremon. Eccles. Roman. ubi præscribitur forma ordinãdi & promovendi Laicum per electionem ad Ecclesiæ universalis gubernacula sublimatum.*

II. ELectio Summi Pontificis per Cardinales S.R.E. fieri solita: vel per inspirationem Divinam citra ullam suffragiorum collectionem, *180.* nemine prorsus dissentiente, *181.* vel per compromissum, seu aliàs in unum, vel plures suffragiorum transfusionem, *182.* nemine similiter reclamante factam, *183.* vel per viam scrutinij & accessus præsentibûs omnibûs Electoribus, qui debent, volunt & possunt commodè interesse, *184.* maximè tamen per viam scrutinij & accessus hodie formam in electionibus usitatissimam, *185.* peragi & expediri solet.

180. *c. Quia propter. de Elect. & ibi Hostien. n. 50. Oldrad. Cons. 155. n. 1. & 2. & Sylvest. in Sum. v. Electio. n. 27.*

181. *Ioan. Andr. d. c. Quia propter. n. 39. Rot. in Meten. Monasterij. 5. Julij 1621. coram Coccino & Constit. 13. Gregor. XV.* Æterni Patris. *§. 1. 15. Novembr. 1621.*

182. *d. c. Quia propter. Bonacin. de Legit. Sum. Pontific. elect. disp. 1. q. 3. p. 2. n. 1. & Rot. in Treviren. Abbatiæ S. Maximi. 24. Ian. 1625. coram eod. Coccino.*

183. *Ludovic. Mirand. in Manual. Prælat. Tom. 2. q. 22. art. 34. Concl. 22. Barbos. in Collect. Decretal. ad d. c. Quia propter. n. 35. d. Const. 13. Gregor. XV. §. eod. & l. Sabinus. ff. de Commun. dividen.*

184. *d. c. Quia propter. & ibi Vivian. in Rational. Jur. Pontific. Alagon. in Compend. Jur. Canonic. pag. 52. & d. Constit. 13. Gregor. XV.*

185. *Barbos. in Jur. Eccles. Univers. lib. 1. Cap. 19. n. 166. de Elect. Prælat. in genere & Schmier lib. 1. Tract. 3. Cap. 1. Sect. 6. §. 4. n. 682.*

III. SEde Pontificia vacante Cardinales in Vrbe præsentes Episcopi, Presbyteri & Diaconi, non tamen in inferiori Ordine existentes, *186.* nisi speciali privilegio tempore creationis suæ sint muniti, *187.* non expectatis, *188.* neq; citatis, *189.* per literas nihilominus particulares à Secretario Sacri Collegij

ſubſcriptas, certioratis, *190.* Cardinalibûs abſentibûs, elapſis decem diebûs à morte Pontificis Exequijs dandis, *191.* facta Congregatione & in ea perlectis Conſtitutionibûs de Electione Summorum Pontificum ſancitis, præſtitôq; de obſervatione earum juramentô, *192.* ac præmiſſô ſolenni Sacrificiô Miſſæ in Baſilica S. Petri, vel alibi per Decanum S Collegij, aut alium antiquiorem Cardinalem celebrandô, *193.* non obſtantibûs Cenſuris quibusvis Eccleſiaſticis, *194.* ut eò magis diſſenſiones vitari poſſint, quò minor eligentibus aderit diſſentiendi facultas, *195.* ac eô non attentô, quòd Cardinales aliqui ſolùm creati & publicati, nondum Cardinalatûs inſignia acceperint & os clauſum habuerint, *196.* Conclave electioni præparatum locum, Cellasq; ejus ſorte acceptas, *197.* ingrediuntur, ac eô clausô & clavibûs Camerario, Magiſtro Cæremoniarum & Prælatis, Cuſtodibus Conclavis conſignatis, *198.* factâq; diligenti perſonarum ad Conclave pertinentium veſpere reviſione, *199.* manè ſequentis diei peractô in clauſo Conclavi Miſſæ Sacrificiô ac in eo per omnes Cardinales Sacrâ Communione expeditâ, *200.* priùs ex quolibet ordine Cardinalium priorum ad triduum, aliis tribûs ſequentibus ad aliud triduum, & ſic deinceps, donec electio ſuum ſortiatur effectum tribûs ſcrutatoribûs conſtitutis. *201.* ſolius electionis negotiũ (niſi gravia quædã eveniant) aggrediuntur, *202.* ſchedulas ad hoc, tam pro ſcrutinio, quàm pro acceſſu, in quibus ſuperiùs hæc verba *Ego N. Cardinalis* in medio verò *Eligo in Summũ Pontificem R. D. meum D. Cardinalem N.* typo expreſſa cernũtur, paratas, accipiunt, nomenq; ſuum & eligendi Pontificis ſeorſim adſcribunt & ſcriptum ſuffragium, ut non omnibus appareat, complicant, ignotô ſigillô claudunt, de menſaq; duobûs primis digitis tollunt ac palam & elevata manu ad Altare, in quo Calix ſtat patenâ coopertus ordine deferunt, ibiq; genu flexi aliquantulum orant, demum ſurgentes alta & intelligibili voce in hanc formam: *Teſtor Chriſtum Dominum, qui me judicaturus eſt, me eligere, quem ſecundùm Deum judico eligi debere & quod idem in acceſſu præſtabo.* jurant, ſuaq; ſuffragia ſpectantibus ſcrutatoribûs in patenam

depo-

deponunt ac per eandem in calicem mittunt, factâq; adoratione Altari, ad suum locum revertuntur; quas schedulas suffragiorum per quemlibet Cardinalem ex turno in calicē positas, Scrutatores commiscent, numerant & si correspōdeant schedulæ numero Cardinalium sigillis intactis suffragia publicant, schedulas verò uni filo insertas jungunt, seorsim reponunt, ac si duæ partes Cardinalium, ex tribus in unum convenerunt, alij tres Recognitores sorte electi, eadē suffragia resigillata iterum numerant, numerata recognoscunt & comburunt, aliàs si non convenerint, fit eodem modo, sicut suffragia, accessus, post illum in casu non electionis, schedularum tam suffragiorum, quàm accessus combustio & nova post meridiem ac sic deinceps, præmissa semper Sancti Spiritus invocatione suffragiorum & accessus eousq; collectio, donec canonica subsequatur electio, *203.*

186. *Fagnan. in c. Licet. 6. n. 18. de Elect. Constit. 63. Pij IV.* In eligendis. §. *25. 9. Octobris 1562. d. Constit. 50. Sixti V.* Postquam verus ille. §. *6. & Constit. 19. Gregor. XV.* Decet. *in Cærem.* §. *Porro Capitula. 22. Mart. 1621.*
187. *Cardin. de Luca in Relat. Cur. Roman. disc. 3. n. 10. & Jul. Lavor. Variar. lucubrat. Tom. 1. tit. 4. Cap. 6. n. 22.*
188. *Bonacin. de Legitim. Pontific. elect. Disput. 1. q. 3. n. 1. & seqq.*
189. *gloss. in c. Ubi periculum. v. Decem diebus. de Elect. in 6. & ibi Archidiacon. v. Expectare. Mandos. in Reg. 32. Cancell. q. 8. n. 8. & Jul. Lavor. d. Tit. 4. Cap. 7. n. 7.*
190. *Idem Jul. Lavor. loc. cit. à Barbos. in Jur. Eccles. univers. lib. 1. Cap. 1. n. 63. de Summ. Pontific. citatus.*
191. *Idem Jul. Lavor. d. Tom. 1. tit. 7. Cap. 9. per tot. & d. Constit. 63. Pij V.* In eligendis. §. *2.*
192. *d. Constit. 19. Gregor. XV.* Decet. *in Cæremon.* §. *Romano.*
193. *c. Cum terra. c. Cum inter. de Elect. c. Cum Ecclesia. de Causa possess. & propriet. d. Constit. 19. Gregor. XV. in Cæremon.* §. *Exequiis. & Concil. Basilien. in Pragmat. Sanction.* §. *Et cum humanæ fragilitatis.*
194. *Clemen. Ne Romani.* § *Cæterum. de Elect. Bonacin. loc. cit. q. 1. punct. 1. proposit. un. n. 1. & 5. & d. Constit. 13. Gregor. XV.* §. *22.*
185. *c. Indemnitatibus.* §. *Sane. ad fin. de Elect. in 6. d. Clemen. Ne Romani.* §. *Cæterum & d. Constit. 63. Pij IV.* In eligendis. §. *29.*
196. *Declarat. particular. Pij V.* Pius Papa V. *26. Ian. 1571. quam adfert Jul. Lavor. d. Tom. 1. tit. 4. Cap. 6. n. 21. & d. Constit. 19. Gregor. XV. in Cæremon.* §. *Porro.*
197. *c. Ubi periculum. de Elect. in 6. & d. Constit. 63. Pij IV.* §. *13.*
198. *d. Constit. 19. Gregor. XV.* Decet. *in Cæremon.* §. *Cardinales.*
199. *Eod. Cæremon. Constit. 19. Gregor. XV.* §. *Deinde accensis funalibus.*
200. *d. Constit. 13. Gregor. XV.* Æterni Patris. §. *1. 15. 9bris 1621. & Cæremō. d. Constit. 19. ejusd. Gregor. XV.* §. *Mane sequenti.*
201. *c. Quia propter. de Elect. & ibi Abb. n. 13. v. Tertium substantiale. Imol. n. 7. Innocen. n. 4. Bald. n. 31. & seqq. Ioan. Andr. n. 9. v. Assumuntur. & d. Constit. 63. Pij IV.* In eligendis. §. *7. & 8.*

202. *d. c. Ubi periculum. & ibi gloss. v. intromittant. v. Singulis. & v. Celeriter. de Elect. in 6.*

203. *Schmier lib. 1. Tract. 3 Cap. 1. Sect. 6. §. 4. n 670. & seqq. d. Constit. 13. Gregor. XV. §. 2. & seqq. & d. Constit. 19. ejusd. Gregor. in Cæremon. §. Forma autem schedulæ & §§. seqq.*

IV. CArdinales in Conclavi præsentes & propter veram infirmitatem ad Capellam accedere non valentes suum habent suffragium, illudq; in arculam clausam per tres Cardinales infirmarios dictos, ab ultimo Cardinali Scrutatore, ex omnium in Conclavi præsentium Cardinalium nominibus in schedulis aut sphærulis ligneis conscriptis & in vase aliquo repositis, sorte extractos, allatam, servatis omnibus, quæ per Cardinales in Capella præsentes circa danda suffragia servari solent, per foramen immitunt & hoc idem in accessu faciunt 204.

204. *Schmier. loc. n. cit 688. & 689. d. Constit. 13. Gregor. XV.* Æterni Patris. *§. 15 & Cæremon. d. Constit. 19. ejusd. Gregor. XV. §. Secundus actus ante scrutinij §. Delatio schedulæ & aliis §§. seqq.*

V. ELectio Summi Pontificis ita Cardinalibus S. R. E. propria est, ut si plures ante electionem Cardinales decederent, vel ex Conclavi exirent, ad superstites, & in Conclavi præsentes, etiam duos; cùm unus alterum eligere possit, *205.* imò ad unum, *206.* cùm in uno jus & nomen universitatis servetur, *207.* deveniat. *208.*

205. *Joan. de Anan. in c. fin. de Apellat. Sylvester v. Excommunicatio. n. 2. & Jul. Lavor. d. Tom. 1. tit. 4. Cap. 6. n. 25.*

206. *gloss. in d. Clemen. Ne Romani. §. Porro v. Omnes. de Elect. Martin. Lauden. de Cardin. q. 14. Cardin. Alban. e. t. q. 23 & 25. Manfred. e. t. decis. 268. 287. & 291. & Villadieg. de Orig. & potest. Cardin. q. 5. n. 26.*

207. *Cardin. Alban. d. q. 23. & 24. l. Sicut. §. In Decurionibus. & ibi Bart. ff. Quod cujuscunq; Universitat. nomine.*

208. *Joan. de Anan. & Jul. Lavor. loc. cit. Salas. de Legib. Tract. 1. disp. 8. Sect. 8. n. 4. Baldell. Tom. 1. lib. 5. disp. 7. n. 13. & seqq. Dian. Bonacin. & alij, quos citat Barbos. in Jur. Eccles. univers. lib. 1. Cap. 1. n. 74. de Summ. Pontific. & Schmier. ubi supr. §. 2. n. 639. & seqq.*

CONCLUSIO IV.

Cardinales S.R.E. primam eamq; antiquissimã post Summum Pontificem dignitatem habent. 209.

209. *Constit. 15. Eugen. IV.* Non mediocri. §. 3. *1439. Constit. 7. Leon.*

Leon. X. Supernæ diſpoſitionis arbitrio. *ſ. 16. 5. Maij 1514.* *Extravag. Joann.* XXII. *Execrabilis. & ibi gloſſ. v. Sublimitatem. de Præben. & dignit. c. Per Venerabilem. ſ. Sunt autem. Qui filij ſint legit. c. Fundamenta. ſ. Decet. de Elect. in 6. Felin. in Rubr. de Major. & Obed. &. arg. in l. Sancimus. fin. C. de Conſulib.*

COROLLARIA.

I. ECcleſiæ Romanæ Cardinales licèt ſuam originem figuraliter à ſeptuaginta Senioribus Moyſis & Levitici generis Sacerdotibus, *210.* exemplariter verò ab Apoſtolis Chriſti, *211.* Titulos à Cleto, Pontiano & Marcello, *212.* Nomen tamen dignitatis Cardinalatûs à Sylveſtro, Gelaſio, Gregorio, Stephano IV. Nicolao II. *213.* & alijs ſubſequenter Summis Pontificibus, *214.* ornamenta autem Purpuram & Galerum rubrum ab Innocentio IV. *215.* Biretum purpûreum à Paulo II. acceperunt, *216.* qui poſtea ante tempora Eugenij IV. ad triplicem ordinem, Epiſcoporum ſcilicet Presbyterorum & Diaconorum, inſtar Cæleſtis Hierarchiæ, *217* & Senatorum Romanorum (quorum alij erant Clariſſimi, alij Spectabiles & alij Illuſtres) *218.* redacti ſunt.

210. *Numer. 11. v. 16. Deuter. 17. v. 8. c. Per Venerabilem. §. Rationibus. Qui filij ſint legit. & d. Conſtit. 15. Eugen. IV.* Non mediocri. §. 4.

211. *can. Si Petrus. 8. q. 1. Barbat. de Præſtan. Cardin. q. 1. n. 5. Flamin. Paris. lib. 2. q. 1. n. 34. de Reſignat. Benefic. d. Conſt. 50. Sixti V.* Poſtquam verus ille. *in princ. & d. Conſtit Eugen. IV.* Non mediocri. *§. 5. ad fin.*

212. *Barbos. in Jur. Eccles. univers. lib. 1. Cap. 3. n. 2. de Cardin. & Azor. Inſtit. Moral. p. 2. lib. 4. Cap. 1. q. 4.*

213. *d. Conſtit. 15. Eugen. IV.* Non mediocri. *§. 5. can. Presbyteri. diſt. 24. can. Paſtoralis. 7. q. 1. can. Relatio. & can. Illud. 21. q. 1. can. Oportebat. & ſeqq. diſt. 79. & can. In Nomine Domini. diſt. 23.*

214. *Azor. loc. cit. & Marchin. de Sacramen. Ordin. Tract. 1. p. 1. Cap. 12. n. 13.*

215. *Caril. in Annalib. Chronolog. ſub eod. Innocen. in fin. Anni 1244. pag. 360. Paul. Æmil. Robert. Platin. & alij in vita ejusd. Innocen. & Scac. lib. 1. Cap. 11. n. 86. de Judic.*

216. *Idem Platin. in Vita Pauli II. & Azor. d. lib. 4. Cap. 3. q. 18.*

217. *Manfred. de Card. Cap. 4. Concl. 8. Flamin. Paris. ubi ſupr. lib. 7. q. 12. n. 1. d. Conſt. 15. Eugen. IV. §. 5. & Chaſſan. ubi ſupr. p. 4. Conſider. 10.*

218. *Cujac. in l. 2. C. de Dignitatib. Lexicon. Jurid. Simon. Schardij v. Senatorum tria genera.*

II. QVamvis olim Epiſcopi dignitate majores fuerint & præcederent Cardinales, *219.* tamen ſucceſſu temporis,

cùm ad Ipſos ſolos Summi Pontificis electio devoluta fu. iſſet, honor Cardinalatius ita admirabiliter auctus, ut ad eum, non Epiſcopi tantùm, ſed etiam Archiepiſcopi & Pa. triarchæ cæperint aſpirare, *220.* fueruntq; prout & hodie ſunt Epiſcopis, Archiepiſcopis, Patriarchis & alijs omnibus Eccleſiaſticis Dignitatibus, propter Officium, Adminiſtratio. nem & curam univerſalis Eccleſiæ digniores & præſtan. tiores, *221.* primum gradum Dignitatis Eccleſiaſticæ poſt Summum Pontificem obtinentes, 222.

219. *Pacian de Probat. lib. 2. Cap. 28. n. 28. & 29. & Azor. Inſtit. moral. p. 2. lib. 4. Cap. 1. q. 9. ibi: Dubiæ tamen quæſtionis eſt.*

220. *Boet. Epo Tom. 1. de Regal. in Benefic. Eccles. lib. 1. n. 200. & Azor. loc. cit. ibi: Meo judicio.*

221. *Cardin. Tuſch. Pract. Concl. jur. ſub lit C. Concl. 100. n 11. Ancharan. Concl. 295. n. 6. Scac. de Appell. q. 2. n. 30. Monet. de Conſervat. Cap. 5. n. 37. Bart. in l. 1. §. Si quis. ff. de Appell. d. Conſt. 15. Eugen. IV.* Non mediocri. *§. 1. & 14. & gloſſ. in Extravag. Ioann. XXII. un. v. Alia ſuperiori. Ne Sede vacante aliquid innovet.*

222. *Caſtren. Cons. 420. n. 4. & Cons. 421. n. 2. lib. 1. Roman Cons. 498. n. 11. Cardin. Alban. de Cardin. q. 6. & 7. Flamin. Paris. de Reſignat. Benefic. lib. 12 q. 4. n 6. & 17. Card. Tuſch. d. Concl. 100. n. 3. & Card. Baron. Tom. 1. Annal. Eccles. ſub Anno Chriſti 881 ibi: Quod autem.*

III. ROmanæ Eccleſiæ Cardinales, Patritijs, Conſulibus & Se. natoribus Romanis æquiparati, *223.* habent Senatori. am dignitatem, *224.* unum judiciarium Senatum cum Pa. pa conſtituunt, *225.* qui licèt ſit omnium Fidelium caput & omnes Fideles Illius membra, ſpeciale tamen caput eſt Cardinalium & Ipſi ejus ſpecialia membra, *226.* dignioresq; reputantur, prout de facto ſunt, cùm Illi aſſiſtunt, quàm ubi abſunt, niſi Legationis munere fungantur, *227.* vel ali. quo juſto impedimento detineantur, *228.* ac ideo pondus diei & æſtus in Curia Papæ ſuſtinentes, à reſidentia in ſuis Beneficijs excuſantur, *229.* majoribusq; propterea Beneficijs ſunt honorandi, *230.*

223. *can. Conſtantinus. 14. diſt. 96. ibi: Viris autem. d. Conſt. 15. Eugen. IV.* Non mediocri. *§. 8. l. Quisquis. C. Ad l. Jul. Majeſt. & §. Filius familias. Inſtit. Imper. Quib. mod. jus. patriæ poteſt. ſolvit.*

224. *d. can. Conſtantinus. Card. Tuſch. d. Concl. 100. n. 23. Marſil. de Eccles. reditib. Cap. 13. n. 17. & Flamin. Paris. loc. cit. lib. 7. q. 12. n. 17.*

225. *Molin. Tract. 2. de Juſt. diſp. 229. n. 8. Jacobat. Tract. de Concil. lib. 1. n. 118. & Barbat. de Præſtan. Cardin. q. 1. Baſilic. 1mæ part. n. 42.*

226. *Roman in ſermon. ſuo poſt Conſil. n. 16. Ancharan. Cons. 295. n. 7. Hoſtien. in c. Antiqua. Col. 2. de Privileg. Card. Tuſch. d. Concl. 100. n. 15. & gloſſ. in Extravag. Comm. un. v. Bonæ memoriæ. de Schiſmatic.*

227.

227. *Felin. in. c. Clerici. de Judic. Col. fin. Mandos. in Regul. 16. q. 28. n. 4. Bald. in Rubr. ff. de Offic. Proconsul. Prob. in c. 1. n. 1. de Majorit. & Obedien. in 6. & in Additionib. ad Ioan. Monach. c. Super eo. n. 2. de Hæretic. & l. un. C. de Præposit. labor.*

228. *can. Præsentium. 7. q. 1. c. Bonæ memoriæ 36. de Elect. & gloss. fin. in c. Clericos. de Cleric. non residentib.*

229. *Gomes. in Regul. de Impetr. Benefic. per obit. Famil. Cardinal. q. 17. per tot. quem citat Cardin. Tusch. ubi supr. Concl. 101. n. 2.*

230. *Extravag. Comm. & Ioann. XXII. Execrabilis. §. Nos itaq;. de Præben. & dignitatib. c. De multa. e. t. Conc. Lateranen. 5. sess. 9. & Bull. de Reform. Curiæ Cap. 2.*

IV. DIgnitate supra alias Dignitates Ecclesiasticas S.R.E. Cardinales eminentes, titulum *Eminentissimi* Cardinalitiæ Dignitati proprium & peculiarem antiquo titulo *Reverendissimi* superadditum meruerunt, nec illum quispiam etiam Patriarchali, Archiepiscopali, vel Episcopali dignitate præfulgens usurpare & sibi appropriare potest, tribuere verò eundem (Imperatore ac Regibus exceptis) cuilibet Cardinali scriptô & verbô debet, aliàs Cardinalis nullatenus cum eo agere, nec ejus Literas quoquomodo recipere tenetur. *231.*

231. *Decret. S. Congreg. Cæremon. S.R.E. Cardin. 10. Junij. 1630. latt. & per Urban. VIII. confirmatt. cujus meminit Machado en superfetto Confessor Tom. 2. lib. 4. p. 7. Tract. 3. docum. 1. n. 3. ac illud de verbo ad verbum refert Barbos. in Jur. Eccles. univers. lib. 1. Cap. 4. n. 87. de Dignitatib. & Privileg. Cardin.*

V. NOn solùm Dignitatibus Ecclesiasticis S.R.E. Cardinales præeminent, verùm etiam Illorum Collegio Reges locum cedunt, *232.* ac Illis Cardinales ut singuli singulis æquiparantur, *233.* paresq; Regibus, superiores Principibus communi proverbio nuncupantur.

232. *Lotter. de Re Benefic. lib. 1. q. 8. n. 75. Stephan. Gartian. Discept. Foren. Cap. 111. n. 6. & 7. quem refert Hermosill. in Additionib. ad Partitam 5. in prolog. gloss. 2. n. 41.*

233. *Jul. Clar. lib. 2. §. Cardinalis. & lib. 5. §. fin. q. 98. n. 5. in fin. Duaren. de Sacr. Eccles. Ministr. lib. 1. Cap. 13. Decian. Cons. 8. n. 63. Volum. 1. Jacobat. de Concil. lib. 1. art. 1. n. 1. Flamin. Paris. ubi supr. lib. 7. q. 12. n. 18. Card. Tusch. d. Conc. 100. n. 4. & Gabriel à S. Vincent. disp. 4. q. 7. §. 6. n. 144. in fin. de Excom. in partic.*

RegI æVIterno,

CVIVs,

sVnt CarDInes terræ & posVIt sVper eos orbeM. *1. Reg. 2. v. 8.*

Honor & VeneratIo.

SVB FELICISSIMO REGIMINE

Magnifici, Perillustris, & Admodùm Reverendi Domini

D.M. CASIMIRI PAŁASZOWSKI,

Sacræ Theologiæ PROFESSORIS, Collegæ Majoris, Ecclesiarum; Collegiatarum Sancti FLORIANI Clepardiæ ad Cracoviam CANONICI, Curelovienſis DECANI, Parochialium S. STEPHANI Cracoviæ PRÆPOSITI, in Czerniechow CURATI, Studij Generalis Univerſitatis Cracovienſis Vigilantiſſimi

RECTORIS.

